

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiae Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Peccato originali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DE PECCATO IN GEN: 27

Mater Christi fuit omnino sine peccato.
Christus si uoluisset, peccare potuisset.
Aliquis potest sufficienter impelli à dæmo-
ne in actum peccati, non autem in peccatum.

Peccatum non est in cogitationibus, nec co-
gitationes sunt peccata.

Homo grauius peccat post legem Moysi da-
tam, quam ante.

Homo grauius peccat in noua lege, quam in
ueteri.

Clericus in sacris plus peccat in eodē genere
peccati, quam religiosus non in sacris.

Peccatum quodlibet dicitur remitti, quo ad
duo, scilicet, quo ad culpam, & quo ad rea-
tum: Et secunda remissio potest esse sine pri-
ma.

Peccatorum remissio primo attribuitur fi-
dei, secundo charitati, tertio poenitentiae.

Per charitatem consequimur peccatorum
geniam.

DE PECCATO originali.

Fomes peccati non remoratur ab ingressu
cœli, animam à corpore exeuntem.

Peccatum originis non est uitium hærens in
natura.

Peccatum originale est tantummodo fomes

D 3

DOCTRINA SCHOLASTI

Et qualitas corporis, qua corpus, non animus
infestus est, cuique ex nobis medela adhiberi posse est.

Peccatum originale non est res digna morte, & aeterna damnatione.

Natura bona est. Item: Peccatum non nisi voluntarium est, ergo non est originale peccatum hærens in natura, sed tamen externa dicta & facta peccata sunt.

Concupiscentia non est peccatum, sed tantum poena peccati originalis.

Rectè quidem sentiunt, qui credunt somitem *αδιάφορον esse*.

Originale peccatum non impedit homines, quo minus possint seruare omnia Dei ex se.

Peccatum originale est tantum reatus, qui in baptismo tollitur.

Peccatum originale est actus concupisendi, non primum uitium ab Adam contractum.

Peccatum originale non est pura priuatio, sed tantum habitus corruptus, cuius vires sunt, per se uerè cognoscere Deum, illi fide-re &c.

Peccati originalis poena est concupiscentia, non mors, non tyrannis diaboli, non damnatio &c.

Pro peccato originali, Christus tantum satisfecit.

Falsum est, naturam esse naturaliter & inculabi-

DE PECCATO ORIGI. 28

tabiliter malam & uitiam.

Natura & rectum dictamen habet, & uoluntatem bonam.

Maria concepta est sine peccato originali.

Fomes non est actuale peccatum, nec est actualis priuatio eius rei, quæ adesse debet, nec est uiua & quotidie mouens peccatum.

Falla docent, quisic docent, quod omnis affectus cōcupiscentiæ malæ sit peccatum mortale. Nec hoc est uerum, omne peccatum esse mortale secundum naturam.

Malè diffiniunt peccatum originale, qui difiniunt esse actualem quandam prauam cupiditatem.

Originale peccatum non semper manet in nobis, sed tollitur omnino in baptismo.

Sine metu Dei esse, sine fide esse &c. est culpa actualis; ergo sine metu Dei esse, sine fide esse &c. est culpa originalis.

Nemo æterna morte damnatur propter peccatum originis:

Fomes est qualitas corporis.

Quæstio scholastica est, utrum qualitas illa contagione pomi, an ex afflato serpentis contracta sit, utrum augeatur medicamentis.

Natura quidem perfecta & bona est, igitur negandum est, hominem non posse seruare precepta Dei.

Peccatum originis non continet sub se hæc.

D ♦

DOCTRINA SCHOLAST.

peccata, ignorationē Dei, contemptum Dei,
vacare metu Dei & fiducia, odisse iudicium
Dei &c. quia sunt de actuali culpa.

Peccatum originis non manet post baptismum.

Concupiscentia pœna est, non peccatum.
Propter passiones nec boni, nec mali sumus,
nec laudamur, nec uituperamur.

Nihil est peccatum, nisi uoluntarium.

Natura mala non est.

Peccatum originale est imbecillitas in natura, quæ fomes dicitur, & non est peccatum, hec est res sua natura digna damnatione, sed tantum pœna peccati, & res media.

Dubitatio, diffidentia, & similes uitiosi impetus, non sunt peccata.

Fomes peccati per se non moratur animam ex euentem à corpore, ab ingressu regni cœlestis, nisi simul accedant actualia peccata.

Peccatum originale non est priuatio pura, sed quidam habitus corruptus, licet non infusus aut acquisitus, sed per uitiorum originem innatus.

Parvuli damnati pro solo originali non actuali criminе nullam habebunt pœnam sensus incorpore, aut sensu exteriori. Nec est eis pœna uermis, nec interior tristitia, sed pœna danni habent carentiam uisionis, & fruitionis dei, & tenentur in loco uili.

Cor

Syria
f. 28

Corpora parvulorum in peccato originali
decederunt, sunt impassibilia, id est iuxta hanc
distinctionem. Aliquid non pati ab actu o pro
ximato contingit duplicitate. Aut ex uirtute
quam habet in se, aut ex ordinatione diuinæ iu
sticie. Hoc secundo modo corpora parvulo
rum sunt impassibilia, non per uirtutem ali
quam resistendi agenti sibi communicatam.

Quare et si corpus parvulum uolueretur in illo in
fernali igne, non sentiret poenam, quia deficit
materia in quam agit ille ignis, feliciter pecca
tum actuale, & hoc propter diuinæ iusticie or
dinem. Sic nec esurient, nec sitient, nec pati
entur inordinatos motus, & concupiscentias
fomitis manentis, quos etiam dum uixerunt,
non senserunt, nec alias patientur ab intra uel
ab extra sensibili agente hoc ordine iusticie
Dei.

Peccatum originale extinguit baptismus,
sicut & actuale peccatum.

Originalis iustitia est quidam habitus super
naturalis immediate à Deo infusus ipsi animæ
Adæ, faciens perfectam pacem & tranquillita
tem inter partem sensualitatis & rationem, &
uoluntatem, & partem intellectualem, & istud
donum quo ad aliquid extat mobilius habitu
charitatis, quia faciebat perfectam pacem, in
ter partem superiorem & inferiorem. Tamen
simpliciter donum charitatis est nobilior, cum

D 5

DOCTRINA SCHOLAST.

per ipsum anima reddatur chara & amica deo
quod non faciebat iustitia originalis.

Eomes dicitur diminui in baptismō, non
quantum ad eius essentiam, sed quantum ad
effectum, quem consuevit cauſare in anima, scilicet
peccatum, & quantum ad illum minuitur
per gratiam, quia cum gratia augetur, fomes
minorem habet efficaciam inclinandi ad pec-
catum, puta uictus à fortiore inclinatione gra-
tiæ ad meritum &c.

Primi motus peccatorum, et si particulari-
ter & sigillatim possint declinari, omnes tamē
nullo modo possunt caueri.

Primi motus non sunt peccata, quando autē
dicuntur peccata, non est intelligendum de
primis motibus, sed de secundo primis. Este-
nūm duplex motus, naturalis & sensualitatis.
Motus uero secundo primi sunt peccata, quia
sunt actus inordinati in genere moris.

Si ratio consentit cum deliberatione, quæ
fit per rationes diuinās, hoc modo, quia omne
lege Dei prohibitum est uitandum, tunc dici-
tur peccatum in superiore parte rationis, sed
si deliberatio fit per rationes humanas, hoc
modo omne, in quo transcendit, medium
virtutis est uitandum, tunc dicitur peccatum
esse in inferiori parte rationis.

Eomes in beata Virgine in conceptione &
post conceptionem totaliter sublati sunt.

Peccatum

DE PECCATO ORIGIN. 30

Peccatum originale est habitus corruptus,
non pura priuatio.

Peccatum originale respectu personæ est poena
tantum, sed respectu Adæ habet rationem culpæ.

Peccatum originale est uoluntarium per uo-
luntatem Adæ tantum.

Peccatum fuit in Adam, ut in causa princi-
pali, in semine uero instrumentaliter, sed in ani-
ma subiectiuè, in carne autem ut poena, non ut
culpa.

Peccatum originale præcipue est in membris
genitalibus, quantum ad originem, sed consu-
mitur in operationibus animalibus, quo ad ra-
tionem culpæ.

Corpora habentium tantum peccatum ori-
ginale, post resurrectionē erunt passibilia, sed
non patientur, quia non erit agens naturale.

Peccatum originale quo ad culpam est à pa-
tre, quo ad poenitentes est à matre.

Peccatum originale nimirū est grauitate rea-
tus poenæ, & est tantum communitate maximū.

Christus principalissime uenit tantum, ad
tollendum peccatum originale.

Peccatum originale est minus uoluntarium
quam alia peccata.

Peccatum originale respectu naturæ est graui-
us ueniali, sed respectu personæ non est graius.

Si Eua peccasset, & non Adam, filij eorū non
habuissent defectus sequentes, scilicet passibili-
tatem & mortalitatem.

DE